

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□□□□□□□□

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Situația actuală a importului și exportului nostru față de stabilitatea monetară. — Situația. — Legea pentru lichidarea datoriilor urbane și agricole din 7 Aprilie 1934. — Aplicarea noii legi a cambiei. — Convocare: „Albina”, institut de credit și de economii, în Sibiu.

Situația actuală a importului și exportului nostru față de stabilitatea monetară.

Se știe că, din surplusul rezultat din export, deci de bilanșa comercială activă depinde stabilitatea noastră monetară.

În temeiul acestui comandament avem o imperioasă nevoie de a exporta cât mai mult, trebuind însă să fim seamă în același timp și de nevoile industriei noastre naționale abia la începutul dezvoltării ei și ca atare necesitatea de materii prime de importat din străinătate pentru a căror achiziționare ne trebuiesc devize.

Pentru armonizarea importului cu exportul în legătură cu stabilitatea monetară s'a introdus oficial mai întâi reglementarea comerțului de devize în vederea apărării unui interes public de ordin monetar și economic și apoi mai târziu s'a introdus reglementarea importului mărfurilor.

O normală funcționare a acestor oficii ar fi fost o problemă ușoară pentru noi, în cazul când nu avea de luptat cu tendința fiecărui stat spre o complectă autarhie, cari pentru atingerea scopului lor de singularizare nu s'au privat de toate

mijloacele științifice alături de o vastă experiență practică.

În această situație de nemai pomenită îngrădire a statelor în fruntariile lor, problema exportului românesc devine o realitate tot mai aspră care în plus este pentru moment agravată și de o criză agricolă.

Sub acest aspect ne întrebăm cu ce mijloace putem menține și stimula exportul nostru spre a ne alimenta stocul de devize atât de necesar plășilor în străinătate și stabilității noastre monetare.

Se constată că oficial suntem într'o permanentă experimentare de adaptare spre a ajunge la un rezultat favorabil, regimul aplicat comerțului de mărfuri este mereu schimbat, iar în privința regimului de devize se încearcă tot felul de acorduri și aranjamente de plăși cu țările cu care avem legături comerciale mai intense.

Toate aceste încercări sunt însă de parte de a da rezultate favorabile dorite, aceasta se adevărește din consultarea datelor statistice din ultimul timp. Exportul în concurență cere produse alese, standardizate și ieftine față de produsele noastre în mare parte de grămadă — fără preț acceptabil. În plus mai suntem frustrați într'o măsură oarecare și prin necedarea devizelor — rezultate din diferențe de preț la export — vânzându-se la bursa neagră din lăcomie de câștiguri pe prețuri urcate.

În lumina considerentelor reale trebuie să contăm pe singurele produse

mai importante de export, petrolul, forestierele cu derivatele lor, apoi animalele, pasări și fructele.

Altădată aceste produse exportate ar fi fost suficiente să ne asigure o balanță comercială activă. Astăzi însă față de prețul lor atât de scăzut ce obținem în străinătate ne trebuie sforțări enorme ca prin cantitatea exportată să ne putem menține să depășim valoarea produselor importate. Astfel exportăm trenuri sau vapoare întregi de mărfuri ca să importăm un jumătate vagon de produse străine. Să facem o socoteală câte vagoane de porumb spre exemplu ne trebuie ca să importăm un automobil. Un alt fapt grav trebuie să-l constatăm că din cauza prețurilor derizorii ce obținem ne irosim avuțiile fără folos. Și în această privință prețul petrolului este concludent. Dela 30.000 Lei vagonul de fițe de acum câțiva ani, astăzi abia dacă mai obținem Lei 5000 — așa încât pentru a ne procura o oarecare cantitate de devize din exportul acestor produse ne secătuim izvoarele.

Nici în privința importului nu am ajuns să avem o bună sistemafizare. Avem rapoarturi comerciale cu țări de unde importăm mai mult decât exportăm și deci o balanță comercială deficitară pentru noi, în altele această balanță este favorabilă și numai arareori într'o măsură oarecare echilibrată.

În privința acestei probleme și a politiceii ce se urmează îmi voi permite a revenii într'un articol viitor.

Dr. N. TITUS.

Situația.

Contrar obiceiului, ca odată cu luarea vacanței parlamentare să înceapă și perioada de inactivitate și repaus în viața politică, dl Prim ministru a pus pe tapet reformarea unor probleme atât de mari și de grave, cari până acum formau izvorul de putere și înăvțire a oamenilor politici.

Simplificarea aparatului de stat și stărpirea cumului de servicii. Este vorba ca prin aceasta în viitor să se oprească stoarcerea pe căi legale de pe spinarea statului miliarde grele. Lefurile duble, triple etc., diurni, gratificații vor fi date cu cumpăt, vor dispărea fondurile speciale dela dispoziția dlor Directori generali de ministere.

Lichidarea tuturor datoriilor flotante prin lansarea noului împrumut intern. În ultimul timp rentele interne se bucură de o favoare simțitoare a publicului. Rentele de stat se țin între 38%—50%. Convertirea datoriilor flotante cu rente libere de impozit și cu prime de câștig ar fi pentru creditorii statului o afacere bună, mai cu seamă că lumea a început să se împace cu gândul de a renunța la 50% din ce are de luat ca să poată pune mâna pe numerar.

Se va termina cu negoțul cu ordonanțele de plată, care pe deștepti îi pune în stăpânirea banilor lor 100% minus 15—20% cassa sconto, iar pe oamenii cinstiți îi aduceau în situația de a-și închipui banii morți de tot.

Reducerea județelor dela 72 la 36, însemnează pe lângă o ușurare bănească pentru cetățeni, mai cu seamă rărirea țeșurilor administrative și politice trase peste capetele cetățenilor cu scopul de a-i fericii, cari în realitate însă nu fac alta decât a otrăvi relațiunile dintre diferitele grupări politice și de a sădi ura între locuitorii centrelor provinciale.

Refacerea generală în întreaga țară a tuturor șoselelor prin prestație în natură. Este singura cale, prin care putem eși din halul rușinos în care se află drumurile noastre. Sunt patru probleme pentru a căror înfăptuire se cere mult curaj și resemnare.

Program complet de guvernământ pentru crearea condițiilor de bază absolut necesare unei însănătoșiri politice și economice.

* * *

Este un obicei al țării noastre, ca oameni cu răspundere în conducerea superioară a țării, să lanseze în continu felurite programe de înfăptuire.

În entuziasmul lor pentru fericirea țării, principala lor preocupare este de a studia în continu și a iniția fel de fel de înoiri. Practica dovedește, că majoritatea acestor planuri sunt lipsite de puțința de înfăptuire, parte că sunt prea radicale, iar parte că cer cheltueli pe cari nu avem de unde ale acoperi.

Rezultatul acestor obiceiuri: Pierdere inutilă de timp, de bani, de energie, flecăreală interminabilă și zăpăceală.

Planuri de viitor se fac, pentru acestea se găsește timp, lucrările zilnice însă se rezolvă superficial și cu mari amânări.

* * *

Bursa deodată cu închiderea parlamentului a început să decadă pe întreaga linie.

Bancarele complet neglijate și cu transacții foarte reduse.

Petroliferele, deși în ultimele zile știrile de pe piața petrolului ar fi fost mai bune, continuă a fi slabe, mai mult oferite.

Se remarcă oferte în mari cantități din hârțile exotice la prețuri derizorii. România Petroliferă la 20 dela 60, Subsolul la 13 dela 35, Petrolul la 10 Lei.

Industrialele de asemeni oferite pe toată linia. Cu deosebire s'a rupt Reșița. Un fenomen ciudat este situația acțiunilor în participare cu statul: Coșca Mică-Cugir, cerută la Lei 300— (aproape cât o Reșiță). Intreaga lor valoare se bazează pe garanția statului, care o fi bună la orice numai de leac nu, stau neclintite și acțiunile Gas Metan la 600 apoi Radio Difuziune la 200-230— Explosivi Făgăraș la 800— Lei.

* * *

Târgul liber al aurului și valutilor foarte slab. Ofertele predomină cererile.

Napoleonul 920, fr. francez 9.20.

București.

REMIZIER.

Legea

pentru lichidarea datoriilor urbane și agricole din 7 Aprilie 1934.

Comentată de **Dr. Mihai Veliciu.**

(Urmare).

SECȚIUNEA III

Situația patrimoniului debitorului în timpul lichidării.

13. Toate ipotecile, privilegiile, garanțiile, gajurile legal constituite de debitori până în 7 Aprilie 1934, rămân în vigoare pentru sumele datorate în urma reducerilor operate prin această lege (art. 17).

Considerând că execuția asupra unui imobil în sistemul nostru legal din Transilvania constituie o ipotecă cu toate efectele unei ipotecii convenționale, de asemenea efectuarea execuției mobiliare constituie un gaj în favoarea creditorului urmăritor, asigurându-i-se în ambele urmăriri dreptul de preferință, rangul din momentul înregistrării cererii de exec. asupra imobilelor, respective din momentul efectuării exec. mobiliare, spre deosebire de sistemul de urmărire din Procedura civilă română, unde sechestrul nu constituie nici un gaj și deci nici un drept de preferință în favoarea creditorului urmăritor mai diligent, — susținem că în Ardeal și Banat se mențin în vigoare și ipotecile și gajurile execuționale, legal constituite până la data de 7 Aprilie 1931. Susținem că sub expresiunea „legal constituite“ legiuitorul a înțeles că ipotecile, privilegiile etc. să fi fost constituite conform dispozițiilor legale în vigoare în momentul constituirii lor, și nu este deci nevoie de consimțământul expres al debitorului. Teza contrară, prin o interpretare strict literară, că legiuitorul a înțeles să respecte

numai ipotecile convenționale, ar avea drept efect că s'ar anula toate privilegiile (cari de obicei sunt înținse prin efectul unei dispoziții legale) și ipotecile legale cari există în urma Codului civil român (art. 1768) sau în baza altor legi, ceea ce credem nu este în intențiunea legiuitorului. Dar această interpretare strict literară ar avea drept consecință caracterul neconstituțional al acestei dispoziții. Într'adevăr I. C. Casație S. U. prin decizia sa Nr. 50 din 17 Noembrie 1932, dată asupra neconstituționalității dispozițiilor celor mai esențiale din legea de conversiune Argetoianu, a stabilit că și ipotecile și garanțiile de orice fel, afectate pentru plata unei creanțe, sunt considerate ca drept de proprietate apărute de art. 17 din Constituție.

— 14. Creditorii cari dețin pentru garantarea creanței lor gajuri de acțiuni, obligațiuni, scrisuri funciare și efecte, sau orice mărfuri, vor putea după 7 Octomvrie 1934, să scoată în vânzare oricând gajul dat de debitorii intrând în prevederile cap. I și II, conform procedurii de drept comun (art. 305 și 306 Cod. com. ardelean). Suma astfel obținută din contravaloarea gajului se va folosi întâiu pentru achitarea creanței reduse prin efectele legii a creditorului gajist, considerându-se tot ce întrece valoarea ratelor scăzute drept plată anticipată asupra acestei creanțe. De ex. dacă gajul se vinde în primul an și creanța redusă se achită în întregime, debitorul agricol va beneficia de reducerea de 70%. Surplusul ce eventual va rămânea după achitarea creanței asigurate cu gaj, se va distribui între ceilalți creditori conform art. 27. În consecință creditorul care a vândut gajul, în cazul că a mai rămas ceva surplus după achitarea creanței sale și dacă debitorul va avea și alți creditori — ceea ce se va putea constata fie din declarația de asanare la debitorul obligat să facă declarație, fie din certificatul eliberat de notariatul comunal conform art. 22 aliniat III la debitorul agricol sub 20 jugăre neobligat de a face declarație, — va avea să depună la Tribunalul sau judecătoria domiciliului debitorului, după cum se tratează de debitor obligat sau nu la facerea declarației de asanare, pentru a se repartiza surplusul conform art. 27 din lege celorlalți creditori.

Credem că creditorul gajist sau autoritatea care face vânzarea: Tribunalul ori notarul public etc. care va omite să îndeplinească această obligațiune va putea fi făcut responsabil de eventuale daune ce ar suferi din aceasta omisiune ceilalți creditori. Din toată economia legii rezultă că întregul patrimoniu al debitorului este afectat — *cu respectarea ipotecilor, privilegiilor și altor garanții obținute anterior datei de 7 Aprilie 1934*, — pentru garantarea tuturor creditorilor intrând în prevederile cap. I și II, în care scop legiuitorul a lovit formal de o indisponibilitate relativă bunurile acestor debitori, după cum vom vedea la comentarea art. 20—29.

Debitorii intrând în prevederile cap. I și II al legii, sunt în drept a cere creditorului ori când să se vândă acest gaj în scopul achitării în tot sau în parte a datoriei sale reduse. În caz de refuz din partea creditorului, acesta va fi

responsabil de diferența de curs, scăzându-se datoria cu această diferență (art. 19).

15. *Transacțiuni* se vor putea încheia de debitorii intrând în prevederile cap. I și II, cu oricare dintre creditorii lor, fără însă a putea consimți față de ei noul garanții suplimentare, reduceri mai mici de creanțe, sau dobânzi mai mari decât acelea stabilite de lege. *Nulitatea unor asemenea transacțiuni nu va putea fi invocată de debitor ci numai de creditorul care n'a făcut declarație de neacceptare conform cap. III (art. 20).*

Dat fiind textul art. 20, s'ar părea că nu se pot încheia transacțiuni decât în condițiuni mai favorabile pentru debitorii, sau în cazul cel mai bun pentru creditorii să se scurteze termenul de plată. Această dispoziție din art. 20 este urmarea principiului legii arătat mai sus, anume că legiuitorul înțelege ca întregul patrimoniu, — existent la 7 Aprilie 1934, — al debitorului să fie afectat *prin efectul legii* la garantarea tuturor datoritorilor cari intră în prevederile cap. I și II.

Pornind dela acest principiu ceea ce se evidențiază și din textul alineatului 2 al art. 20, care prevede o nulitate relativă și numai în favoarea creditorului, credem că debitorul poate renunța chiar la beneficiile legii, cu condiția să renunțe în favoarea tuturor creditorilor, prin ce este salvat principiul legii: tratamentul egal al creditorilor.

În tot cazul când există numai un singur creditor transacția, respective renunțarea debitorului la beneficiile legii este perfectvalabilă.

Unde sunt mai mulți creditorii — până când se va fixa o jurisprudență stabilă în privința acestui articol — recomandăm să se încheie transacțiuni numai dacă debitorul execută imediat angajamentul său. Suma odată plătită chiar peste prevederile legii nu se mai poate recupera de debitor, ci cel mult de alt creditor care ar fi leza prin această transacțiune, ne mai putându-și încasa în întregime creanța sa redusă prin efectele legii în lipsă de avere sau venit al debitorului. Creditorul va putea cere anularea transacțiunii încheiate de debitorul său cu un alt creditor numai atunci când este lezat în interesele sale, deoarece această lege este făcută în *interes privat* (pentru aceea e și nulitatea numai relativă) și creditorul este scutit în interesul său numai în ipoteza, când în urma acestei transacțiuni nu-și mai poate încasa toată creanța sa redusă.

16. *Actele de schimb cât și donațiunile sub orice formă, sunt interzise din partea debitorului atât timp cât are datorii, cari intră în prevederile acestei legi. Se exceptează legatele universale și constituiri de dotă, dar creditorii acestuia își vor păstra drepturile anterioare dacă au făcut mențiunile prevăzute de art. 22 și 26 (art. 21).*

Această dispoziție este consecința principiului arătat deja de noi, a afectării patrimoniului debitorului pentru garantarea tuturor creditorilor. Afară de constituiri de dotă și de legatele universale, — chiar în lipsa mențiunilor făcute de creditorii conform art. 22 și 26, — transmisiunile cu titlu gratuit sunt nule, chiar și dacă s'ar fi executat intabularea în cărțile funduare cu toată prohibiția legii. Creditorul va putea, cu

toată intabularea dreptului de proprietate în favoarea donatorului, să urmărească imobilul pentru sumele datorate de donator conform legii. Credem însă că donatorul în baza acestui text de lege nu va putea cere anularea donațiunii, fiind această dispoziție legiferată în interesul creditorilor și nu a debitorului donator.

(Da urma).

Aplicarea noii legi a cambiei.

Instrucțiunile Ministerului de Justiție.

DI Victor Antonescu ministrul Justiției, a trimis tuturor președinților de tribunale din țară și judecătorilor de ocoale o circulară cu instrucțiuni privitoare la aplicarea noii legi a cambiei.

După ce se arată că prin noua lege s'au adoptat multe dispoziții uniforme din convențiile dela Geneva, din 7 Iulie 1930 și 16 Iulie 1931, realizându-se astfel unificarea legislativă pe plan internațional și că se urmărește în primul rând renașterea creditului, circulara ministerului de Justiție dă o serie întreagă de instrucțiuni pentru ca să se înlăture complet dificultățile ce s'ar ivi în calea aplicării legii, în regiunile unde instanța juridică a cambiei e prea puțin cunoscută.

Validitatea cambiei în alb.

Astfel, mențiunile esențiale pe care o cambie trebuie să le cuprindă, sunt prevăzute de art. 1 din lege. Acest articol reproduce, într-o formă mai exactă, dispozițiunile art. 270 din codul de comerț în vigoare, afară de „Clauza la ordin“, care fiind de esența cambiei nu se mai cere a fi menționată în titlu ca o condițiune deosebită.

Pe de altă parte, conform noii legi, nu se mai cere formula „bun și aprobat“ cerută de art. 275 din codul comercial (abrogat).

Cambia căreia îi lipsește vreuna din condițiunile enumerate de art. 1 nu are valoarea juridică a unei cambii. Spre deosebire însă de dispozițiunile codului de comerț în vigoare (în V. Regat N. R.), prin noua lege se admite VALABILITATEA CAMBIEI ÎN ALB, în sensul că, la creșterea sa, cambia poate fi emisă în alb, urmând ca ulterior să fie completată de către primitor în conformitate cu convenția stabilită între acesta și trăgător. Cu alte cuvinte elementele esențiale ale unei cambii cerute de art. 1 pot fi întrunite, nu chiar în momentul creșterii titlului, ci cel mai târziu până în momentul prezentării cambiei la plată. În intervalul dintre aceste două momente cambia poate fi completată conform stipulațiunilor intervenite între trăgător și primitor.

Excepțiunea că o cambie a fost completată altfel decât se stabilise de părți prin convențiunile lor, este o excepțiune personală ce nu poate fi opusă terților dobânditori ai cambiei. Excepțiunea de emisiune a cambiei în alb, se va putea totuși opune acestor terți, când se dovedește că au dobândit cambia cu rea credință, adică în scop de a pune pe debitor în situația de a nu mai putea invoca față de posesorul anterior excepțiunile personale acestuia. Se asimilează cu noțiunea de rea-credință și culpa gravă săvârșită în dobândirea unei cambii.

Prin art. 10 din noua lege se prevede că, orice persoană se poate obliga cambialmente prin mandat, chiar dacă mandatul este conceput în termeni generali, în ce privește dreptul mandatarului de a emite sau semna cambii. Cu alte cuvinte, o cambie semnată de o persoană printr'un mandat sau reprezentant al acesteia, este valabilă, dacă din cuprinsul acestui mandat rezultă că mandatarul sau reprezentantul are acordată și facultatea de a semna cambii. Nu este nevoie însă ca acest mandat să fie special pentru fiecare cambie, ci este suficient ca din cuprinsul lui să rezulte împuternicirea acestuia de a semna cambii.

Pe de altă parte, art. 9 din aceeași lege mai prevede că oricine pune semnătura s'a pe o cambie, ca reprezentant al unei persoane pentru care nu are împuternicirea de a lucra, e ținut personal la plata cambiei pe care a semnat-o. Aceiași regulă se aplică și reprezentantului care a depășit împuternicirea dată. Reprezentantul care plătește va avea însă recurs împotriva persoanei pe care pretinde că a reprezentat-o semnând cambia.

Girul.

Regulele cuprinse în capitolul tratând despre gir sunt norme deja cunoscute din dreptul cambial anterior; subliniem numai următoarele două reguli precizate prin noua lege.

Pentru cambiile girate cu mențiunea „valoarea în garanție“, „valoarea în gir“, sau orice altă mențiune care implică un gaj, posesorul poate exercita toate drepturile izvorând din cambie, întocmai ca și un posesor pe baza unui gir plin. Excepțiunile opozabile debitorului amanetar girant nu sunt opozabile creditorului amanetar (art. 21).

De asemenea prin art. 22 și 23 se precizează că, în caz de girarea unei cambii după protest sau scadență, cum și în caz de transmisiunea cambiei printr'un act separat, dobânditorul cambiei printr'unul din aceste moduri, are dreptul de a exercita execuțiunea sau acțiunea cambială față de oricare dintre obligații cambiali, cu excepțiunea numai că va fi nevoit a suporta excepțiunile personale opozabile autorului său.

Scadența.

Prin art. 36 se mențin normele privitoare la scadență, din codul de comerț în vigoare. S'a desființat numai forma de scadență „la un anume bălcu“ (art. 271) neuzitată în practică.

Cambiile cu alte scadențe decât cele patru forme de scadențe prevăzute de art. 36, sau cu scadențe succesive, plata aceleiași cambii la diferite termene, sunt nule.

Regresul cambial.

În privința regresului, avem de făcut următoarele precizări:

Prezentarea cambiei la acceptarea mai înainte de ajungerea ei la scadență nu este obligatorie pentru posesor, decât dacă în cambie s'a stipulat un termen de prezentare cambiei la acceptare. În acest din urmă caz, cambia trebuie prezentată la acceptare, sub sancțiune pentru posesor de a fi considerat decăzut din regresul cambial.

În caz de refuz de acceptare, fie la termenul prevăzut pentru acceptare, fie la prezentare, când un asemenea termen nu este stipulat, posesorul cambiei este în drept a exercita de îndată execuțiunea sau acțiunea cambială în vederea plății. Prin noua lege s'a desființat regresul pentru acțiune, în caz de neacceptare, ce există în codul de comerț în vigoare.

Cu alte cuvinte, în caz de neacceptarea unei cambii, posesorul poate proceda direct la încasarea ei, fără a mai fi nevoie să aștepte ajungerea ei la scadență.

Urmărirea debitorilor neplatnici.

Pentru realizarea drepturilor decurgând dintr'o cambie, atât în caz de neacceptare, cât și în caz de neplată, posesorul acesteia are la îndemână patru căi:

- a) Executarea cambială;
- b) Acțiunea cambială;
- c) Acțiunea cambială (care nu este desființată);
- d) Acțiunea de îmbogățire fără cauză.

Primele două căi sunt de ordin cambial, ultimele două se exercită conform procedurii de drept comun: acțiunea cauzală pe baza raportului juridic fundamental (cauzal) intervenit între părți, pe care s'a greșit emisiunea sau negociațiunea cambiei; acțiunea de îmbogățire fără cauză, când posesorul nu mai are la îndemână nici una din cele trei căi de mai sus.

Executarea cambială.

Executarea cambială ca și acțiunea cambială, este de două feluri: directă și de regres. Directă față de acceptant, sau avalistul acestuia; de regres față de ceilalți obligați din cambie.

Executarea directă se poate exercita tot timpul cât durează prescripția cambială (trei ani), fără necesitatea conservării ei printr'un act de protest sau altă formalitate.

Executarea de regres se poate exercita în decurs de un an dela data protestului dresat în termenul legal, sau dela data scadenței în cazul în care cambia cuprinde mențiunea „fără protest“, sau „fără cheltuieli“.

Cu alte cuvinte, prin noua lege se schimbă termenul de 15 zile pentru Vechiul Regat și de trei luni pentru Ardeal și Bucovina, într'un termen uniform de un an dela data protestului pentru introducerea acțiunii contra giranților, sau a celorlalți obligați de regres.

În ce privește procedura de executare cambială, normele sunt următoarele:

În caz de neplata unei cambii la scadență și pe baza actului de protest dresat în termen legal, se poate face o cerere de executare, adresată tribunalului, dacă suma depășește Lei 50.000 sau judecătoriei când valoarea cambiei este până la această sumă, pentru investirea înscrisului cambial cu formula executorie.

După obținerea investirii cambiei cu formula executorie, posesorul face fiecărui debitor câte o somațiune de plată a sumei respective, reproducând în cuprinsul somațiunii toate mențiunile din cambie, cum și din celelalte acte pe care se întemeiază suma cerută.

În somațiune se face de asemenea mențiune și de actul de protest.

Dacă în termen de cinci zile dela primirea somașunii, nu se va face opozițiune la plată de către debitorii somași, se continuă executarea conform normelor de drept comun privitoare la executare.

Dacă numai unul sau mai mulți dintre semnatori fac opozițiune la plată, iar alții nu, cum opozițiunea nu profită decât celui care a făcut-o, se procedează de urgență la judecarea opozițiunilor făcute, continuându-se în acelaș timp executarea față de debitorii neoponenți.

În ce privește judecarea opozițiunilor, se vor urma dispozițiunile speciale prevăzute de art. 62 și 63 din legea cambială.

Suspendarea executării nu se acordă debitorilor oponenți, decât în caz de contestarea semnăturii prin înscrierea în fals, sau contestarea procedurii, cazuri în care nu este obligatorie depunerea vreunei caușuni.

Se menționează că dispozițiunile art. 135 din procedura civilă din Vechiul Regat referitoare la formula executorie, sunt extinse pe tot cuprinsul țării.

Protestul.

Protestul este considerat prin noua lege, ca și prin legea anterioară, un act formal. Se va îngriji ca actele de protest să fie dresate cu îndeplinirea tuturor cerințelor specificate în acest capitol și în special în art. 69.

Protestul se poate încheia prin act separat, sau pe însuși originalul cambiei și se dresează numai de portărel, judecătoreie sau notar, după localitate și competență.

Cambiile se depun la protest într-una din cele două zile următoare scadenței respective, termenul maxim fiind de două zile dela această dată.

Prin noua lege nu se mai admit acte înlocuitoare de protest, afară de excepțiunea prevăzută de art. 73.

Anularea titlurilor perdute.

Prin art. 89—93, se stabilește o procedură sumară și specială pentru anularea și înlocuirea titlurilor pierdute, sustrate sau distruse. În caz de pierdere vreunui titlu se va urma procedura stabilită de aceste articole, valorificându-se drepturile cambiale prin ordonanța și hotărârea de amortizare, dată conform acestor texte.

Prescripția acțiunilor cambiale.

Prin art. 94 din legea cambială se prevede că prescripția în această materie este de trei ani, spre deosebire de prescripția acțiunilor cambiale din dreptul anterior, care era de cinci ani.

Se menționează că prin noua lege s'a desființat dispoziția din art. 345 și 350 din codul comercial, privind decăderea posesorului cambiei pentru neintroducerea acțiunii contra giranților, în termen de 15 zile dela data protestului (trei luni în Ardeal). În schimb noțiunii de „decădere“, s'a adoptat prin art. 94 din noua lege tot ideea de prescripție și în ce privește acțiunea contra giranților, sau altor debitori de regres.

Acțiunea contra acestora se prescrie prin trecere de un an dela data scadenței, în cazul în care cambia cuprinde stipulațiunea „fără protest“.

Acțiunile giranților, unii împotriva altora și împotriva trăgătorului, se prescriu prin trecere de șase

luni dela data când girantul a plătit cambia, sau din ziua în care acțiunea de regres a fost pornită contra sa.

În rezumat durata prescripției în materie cambială este următoarea :

1. 3 ani în ce privește acțiunea sau executarea cambială directă.

2. Un an în ce privește acțiunea sau executarea cambială de regres.

3. 6 luni în ce privește regresul girantului plătit, față de ceilalți obligați de regres.

În caz de pierderea acțiunii de regres, posesorul cambiei poate exercita o acțiune de îmbogățire fără cauză contra semnatarului respectiv, care se prescrie prin trecere de un an din ziua în care hotărârea pronunțată asupra acțiunii sau execuțiunii cambiale va fi rămas definitivă.

Prin noua lege cambială introducându-se cambia cu putere de titlu executor, era de prevăzut că mulți comercianți cumpărători de mărfuri vor evita să accepte efectele trase asupra lor. Din acest motiv și în vederea înlesnirii creditului de scont al fabricanților și engrosiștilor de mărfuri, prin art. 100 și urm. din noua lege cambială se dispune că în cazul în care trăgătorul este creditor pentru prețul unor mărfuri vândute, acesta poate sconta cambia trasă asupra cumpărătorului, mai înainte sau chiar fără a fi acceptată, cesionând Băncii care i-a acordat un asemenea credit de scont, acțiunea de drept comun pentru plata prețului în contra trasului.

Pentru a se putea exercita această acțiune de către posesorul cambiei, este necesar ca în cuprinsul acesteia să se insereze clauza de cesiune a creanței pentru preț făcându-se mențiune de data și numărul facturii referitoare la vânzarea mărfurilor respective.

Pe de altă parte, pentru ca trasul să nu plătească prețul în primirea trăgătorului, Banca ce primește o cambie trată, dela acesta, va trebui să notifice trasului cesiunea făcută în cuprinsul tratei. Dela data notificării, trasul nu se mai poate libera valabil, decât plătind posesorului tratei.

Se menționează că cesiunea prețului din vânzarea unor mărfuri printr-o astfel de clauză menționată în cambie nu se poate face decât în favoarea unei Bănci, sau a unui bancher, clauză ce va profita însă și posesorilor succesivi ai tratei.

Asemenea efecte, în caz de neplata lor la scadență de către tras, sau de orice alt semnatar al acestora, se va executa conform normelor din legea cambială referitoare la executarea cambială, completate cu dispozițiunile art. 102.

Cambia, — bilet la ordin.

Prin art. 104—107 se reglementează natura și efectele biletului la ordin, efect care împrumută cea mai mare parte din normele sale din dispozițiunile privitoare la cambie, dispozițiuni la care se face trimitere prin art. 196.

Întrucât art. 104 cere ca în cuprinsul biletului de ordin să se arate expres această denumire, în formularul deja tipărit de Ministerul de Finanțe și până la tipărirea unor noi formulare, se va putea înlocui cuvintele „cambie“ și „poliță“, cu expresiunea „bilet la ordin“.

Formularul existent este bun pentru cambiile-trate.

Situația actuală a cambiilor emise înainte de aplicarea noii legi.

Noua lege asupra cambiei și biletului la ordin a intrat în vigoare la 1 Iunie 1934.

Cambiile emise anterior acestei date sunt supuse următorului regim:

Cambiile emise și scăzute anterior acestei date sunt în total supuse legii, sub regimul căreia au luat ființă.

Cambiile emise anterior acestei date, însă, cu scadența posterioară zilei de 1 Iunie 1934, se subdivid în două categorii:

a) Cele cu scadența anterioară datei de 1 Noembrie 1934, sunt supuse, în ce privește elementele sau condițiunile lor speciale normelor legii sub care au luat ființă, cu excepția normelor privitoare la modul de acceptare și de plată, la drepturile de acțiune și de regres ce izvorăsc din cambie, la conservarea și stingerea acestor drepturi, cum și la efectele forței majore.

b) Cele cu scadența posterioară datei de 1 Noembrie 1934, deși emise anterior punerii în vigoare a acestei legi, vor fi supuse atât normelor din noua lege cambială, privind modul de acceptare și de plată, drepturile de acțiune și de regres, conservarea și stingerea acestor drepturi și efectele forței majore, cât și normelor referitoare la executarea cambială. Cu alte cuvinte după data de 1 Noembrie 1934, oricare va fi data de emisiune a unei cambii, se va proceda direct la executarea cambială. Din codul de comerț anterior, rămân a se mai aplica numai normele referitoare la elementele sau condițiunile speciale, referitoare la creșterea titlului.

În ce privește efectele ce se vor primi în preschimbarea celor cu emisiunea anterioară, efectele noi, având caracterul unor titluri de sine stătătoare, vor fi cu totul supuse dispozițiilor noii legi.

A apărut:

Legea și Regulamentul

pentru

Lichidarea datoriilor agricole și urbane

în lumina

Dreptului comun din Transilvania

Comentată de: **Dr. Mihai Veliciu**,
Directorul contenciosului Băncii „Albina” Sibiu.

Prețul Lei 100.—

Se poate comanda la: **Tipografia „DACIA TRAIANĂ”**, Sibiu, sau la **„SOLIDARITATEA”**, Sibiu, Str. Visarion Roman Nr. 1—3, contra ramburs sau trimițând anticipativ costul broșurii de **Lei 100.—**, plus speșele de porto de **Lei 10.—**

„ALBINA”, institut de credit și de economii, în Sibiu.

Nr. 20.000/1934.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA”, Sibiu sunt invitați în conformitate cu art. 19 al statutelor la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Sibiu, *Sâmbătă, în 18 August a. c., ora 11 a. m.*, în sala de sedință a Consiliului de administrație, Str. Visarion Roman Nr. 1.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raport asupra situației institutului și propuneri în legătură cu aplicarea Legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.

Domnii acționari, care voesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 22, 23, 25 și 28 din statutele societății, vor avea să depună acțiunile și plenipotențele cel mult până Miercuri, în 15 August a. c., la ora 12, la casa Centralei noastre din Sibiu.

Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la filialele din Brașov, București, Cluj, Dieto-Sânmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana” din Orăștie, „Furnica” din Făgăraș și Banca Românească din București.

Sibiu, 4 Iulie 1934.

Consiliul de administrație.

„CETATEA“ Bancă Economică-Comercială, S. A. Rupea.

CONVOCARE.

Domnii Acționari ai Institutului „CETATEA“, Bancă Economică-Comercială, S. A. Rupea, prin aceasta sunt invitați ca în conformitate cu §§-ii 20—34, din statute, să ia parte la

a XXIV-a adunare generală ordinară,

care va avea loc, *Duminică 29 Iulie 1934, la ora 3 p. m.*, în Rupea, în localul Băncii. În cazul când nu s'ar aduna numărul recerut de acționari pentru a putea aduce decizii valide, adunarea se va ține *Duminică 5 August 1934, ora 3 p. m.*, tot în Rupea cu acelaș program, putând aduce decizii valabile fără considerare la numărul celor prezenți.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea Adunării și constituirea biroului;
2. Raportul Consiliului de Administrație și al Comisiei de Censori asupra anului de gestiune 1933. Stabilirea Bilanțului și acordarea asbolutorului organelor de conducere ale Societății;
3. Decidere asupra pierderii de Lei: 220.082;
4. Prezentarea spre aprobare a proiectului de Bilanț de asanare, compus de Consiliul de Administrație, conținând reducerea: Capitalului Social, Fondul de rezervă, Depunerilor și a tuturor altor creanțe ale creditorilor, până la proporția capacității de plată a noastră, în conformitate cu dispozițiile Legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane.
5. Autorizarea Consiliului de Administrație de a proceda de acord cu Ministerul de Finanțe, la compensarea creanței Institutului față de CETATEA de GRANIT cu debitul Societății față de Stat și alte compensații;
6. Schimbări în Consiliul de Administrație și în Comisiunea de Censori;
7. Eventuale propuneri.

NB. Domnii acționari, cari doresc să participe la Adunarea Generală, sunt rugați ca cel puțin cu 5 zile înainte de ținerea Adunării, să depună acțiunile la Cassa Societății în Rupea, iar dovezile de depunere, precum și eventualele plenipotențe să le trimită la sediu, astfel ca să sosească înainte de ziua adunării generale.

Consiliul de Administrație.

Activa. Bilanț general încheiat la 31 Decembrie 1933. Pasiva.

	Lei	b		Lei	b
Cassa	1.408	—	Capital social	20.394.500	—
Escont	67.605.133	—	Fond de rezervă	8.686.092	—
Credite cambiale cu acop. hipot.	6.617.883	—	Fond de pensuni	1.355.380	—
Conturi corente cu acoperire cambială	69.165.370	—	Angajamente la Stat	56.490.000	—
Lombard	651.813	—	<i>Depuneri spre fructificare:</i>		
Efecte	2.834.681	—	a) Pe livret	44.469.186	—
Imobile	7.000.000	—	b) In cont curent	2.799.377	—
Mobilier și instalațiuni	500.000	—	Reescont	19.167.303	—
Biblioteca	20.000	—	Creditori	1.013.592	—
Debitori	1.500.000	—	Pro-Diversi	1.740.940	—
Pierdere	220.082	—			
	156.116.370	—		156.116.370	—

Rupea, la 31 Decembrie 1933.

ss. Ioan B. Vlaicu, director.

ss. Vasile Iosif, șef-contabil, expert-contabil.

Consiliul de administrație:

ss. Patriciu Pinteș, președinte.

ss. Emil T. Gheaja.

ss. Dr. Virgil Mircea.

ss. Dr. Nicolae Cornea.

ss. Ioan B. Vlaicu.

Subsemnații comisari verificatori am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină ordine și consonanță cu registrele institutului.

Rupea, la 31 Decembrie 1933.

Comisiunea de verificare:

ss. Ilie Mașteiu, expert-contabil, președinte.

ss. Ioan Tareea,

ss. Nistor Cristescu.